

УДК 374.7:374.72(331.363)

Калюжна Т.Г.

К.філос.н., старший науковий співробітник, провідний науковий співробітник відділу андрагогіки Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України, м. Київ, Україна

СТВОРЕННЯ ВІДКРИТОГО УНІВЕРСИТЕТУ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ ЯК ВИКЛИК СЬОГОДЕННЯ

Вступ. Виклики сьогодення вимагають від системи післядипломної педагогічної освіти нових можливостей та форматів освітньої діяльності, а тому розглянемо процес безперервного професійного розвитку педагогічних працівників на основі використання прогресивного досвіду зарубіжних країн в умовах переходу суспільства до економіки знань.

Постановка задачі. Модернізації післядипломної педагогічної освіти в Україні, на думку науковців В. Олійника і О. Отич, полягає у підготовці педагогічних працівників до професійної діяльності в постіндустріальному глобалізованому суспільстві, що вимагає від них умінь продукування проривних знань і практичного застосування інноваційних технологій з метою здобуття переваг у міжнародній конкуренції. Саме цим має відзначатись сьогодні державна політика у галузі післядипломної педагогічної освіти. Також наголошується, що розвиток системи післядипломної педагогічної освіти в нинішніх умовах вимагає від неї набуття безперервності, гнучкості, модульності, випереджувальності, що може бути досягнуто, у першу чергу, на основі модернізації її на засадах принципів відкритої освіти [3].

Виклад основного матеріалу. Аналізуючи низку наукових досліджень, необхідно зауважити, що термін «відкрита освіта» вперше було застосовано та введено до наукового обігу у Великій Британії віце-канцлером відкритого університету сером Джоном Деніелом. Термін «відкрита освіта» трактується у Вікіпедії як складна соціальна система, здатна до швидкого реагування у зв'язку з мінливими соціально-економічними ситуаціями, індивідуальними та груповими освітніми потребами і запитами. Вона базується на

світоглядних і методологічних засадах відкритості та безперервності процесу пізнання [1].

Відкритість післядипломної педагогічної освіти полягає в оновленні знань в інформаційному суспільстві та формуванні у викладача потреби у безперервному оволодінні цими знаннями, стимулюванні творчого підходу до самовдосконалення та набуття нових знань упродовж усієї професійної діяльності. Використання різних інформаційних мереж створюють можливість застосування сучасних способів обробки інформації та створення нових методів і способів організації освітнього процесу післядипломної педагогічної освіти.

Науковці В.Олійник і О. Отич до найбільш важливих напрямів формування відкритої системи післядипломної педагогічної освіти відносять:

- підвищення якості ППО шляхом її фундаменталізації, застосування нових підходів, використання нових інформаційних технологій;

- забезпечення випереджувального характеру післядипломної педагогічної освіти, її націленості на урахування і розв'язання проблем майбутньої постіндустріальної цивілізації;

- широке використання можливостей відкритого навчання і самоосвіти суб'єктів освітнього процесу із застосуванням інформаційних і телекомунікаційних технологій, що сприятиме більшій доступності післядипломної педагогічної освіти;

- впровадження розвивального підходу у післядипломній педагогічній освіті, орієнтацію її на розвиток креативності та адаптивності керівних і педагогічних кадрів у процесі їхньої перепідготовки та підвищення кваліфікації [3].

З метою створення на теренах України європейської інноваційної системи перепідготовки й підвищення кваліфікації керівних, педагогічних та науково-педагогічних кадрів Всеукраїнською громадською організацією «Консорціум закладів післядипломної освіти» засновано Український відкритий університет післядипломної освіти (УВУПО), до структури якого увійшли на партнерських засадах 15 закладів післядипломної педагогічної освіти з різних

регіонів України на чолі з ДЗВО «Університет менеджменту освіти» НАПН України [4].

Найбільшими відкритими мегауніверситетами у світі є університети в таких країнах як Індія, де навчається більше 3-х тисяч осіб, Пакистан, Туреччина, Бангладеш, Індонезія та Китай. У Китайському центральному телерадіоуніверситеті, який створено у 1979 році, діє 14734 навчальних центрів.

Висновки. Основними особливостями відкритих університетів в усьому світі є орієнтація на навчання дорослих; висока автономність та свідомо мотивованість студентів. У Законі України «Про освіту» ст. 21 «Освіта дорослих як складова навчання впродовж життя», представлено визначення освіти дорослих як усіх форм здобуття та видів освіти після завершення формальної освіти задля особистісного розвитку та професійного зростання через оновлення, розвиток і набуття нових знань, умінь та навичок; складової навчання впродовж життя, можемо стверджувати, що саме система післядипломної педагогічної освіти з її регіональними закладами готова для створення відкритого університету, що буде сприяти перетворенню розроблених раніше методик та підходів до навчання в цілісну технологію в системі освіти, оскільки відкриті університети характеризуються високоякісними стандартами освіти, координацією діяльності педагогічним персоналом закладу дистанційної освіти (викладачів, тьюторів, представників адміністрації) в наданні допомоги слухачам у виборі індивідуального маршруту навчання; актуалізацією власних ресурсів досвіду та багажу знань у подоланні труднощів при вирішенні питань у процесі навчання.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Вікіпедія. URL: <https://cutt.ly/zWm7772>
2. Закон про освіту. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
3. Олійник В., Отич О. (2020). Післядипломна педагогічна освіта у контексті глобальних цивілізаційних змін. URL: <https://cutt.ly/zWm5kOU>
4. Університет менеджменту освіти. URL: <http://umo.edu.ua/ukrajinsjkij-vidkritij-universitet-pisljadiplomnoji-osviti>
5. Пилаєва Т.В., Яценко В.В. (2016). Феномен відкритого університету в сучасному світі. «Наука і освіта», №12. 42-47 с.